

Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлигида
2018 йил 25 апрелда 3002-сон
билан рўйхатга олинган
Ўзбекистон Республикаси
Марказий банк Бошқарувининг
2018 йил 31 мартдаги
12/8-сон қарорига
ИЛОВА

**Тижорат банкларининг Ўзбекистон Республикаси
Марказий банкида депозитга ўтказиладиган
мажбурий резервлари тўғрисидаги
НИЗОМ**

Мазкур Низомга қуйидагиларга мувофиқ ўзгартиришлар киритилган
АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори,
АВ 10.06.2019 й. 3002-2-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори

Муқаддима

1-боб. Умумий қоидалар

2-боб. Мажбурий резервларни ҳисоблаш ва депозитга ўтказиш

3-боб. Ўртачалаш коэффициенти қўлланилганда мажбурий
резервларни ҳисоб-китоб қилиш ва депозитга ўтказиш

4-боб. Мажбурий резервларни қайта расмийлаштириш ва
мажбурий резерв талабларини бажариш мажбуриятини тўхтатиш

5-боб. Банклар томонидан резерв талабларининг бажарилиши
устидан назорат

6-боб. Яқуний қоидалар

1-илова. Тижорат банкларининг Ўзбекистон Республикаси Марказий
банкида резерв шакллантириладиган мажбуриятлари рўйхати

2-илова. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкига депозитга
ўтказиши лозим бўлган мажбурий резервлари миқдори ҳисоб-китоби

3-илова. "Мажбурий резервларга депозитга ўтказиладиган маблағлар
ҳисоб-китоби" жадвалини тўлдириш бўйича услубий кўрсатмалар

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг "Ўзбекистон Республикасининг
Марказий банки тўғрисида"ги, "Банклар ва банк фаолияти тўғрисида"ги қонунлари,
Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 9 январдаги ПФ-5296-сон
"Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг фаолиятини тубдан такомиллаштириш
чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2017 йил 13 сентябрдаги ПҚ-3272-сон "Пул-кредит сиёсатини янада такомиллаштириш
чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига мувофиқ тижорат банклари (бундан буён матнда -
банклар деб юритилади) томонидан мажбурий резервларни ҳисоблаш ва Ўзбекистон
Республикаси Марказий банкида (бундан буён матнда - Марказий банк деб юритилади)
депозитга ўтказиш тартибини белгилайди.

1-БОБ. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Мазкур Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

мажбурий резервлар - банклар томонидан Марказий банкда алоҳида очилган ҳисобвараққа мажбурий тартибда депозитга ўтказилган пул маблағлари; (АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги хатбоши) (Олдинги таҳририга қаранг)

резерв шакллантириладиган мажбуриятлар - банкларнинг мазкур Низомнинг 1-илоvasида рўйхати келтирилган миллий валюта ва чет эл валюталаридаги мажбуриятлари;

мажбурий резервлар нормативи - Марказий банк томонидан банкнинг резерв шакллантириладиган мажбуриятларига нисбатан ўрнатиладиган фоиз миқдори;

мажбурий резервларнинг норматив миқдори - банклар томонидан Марказий банкка ўтказилиши лозим бўлган мажбурий резервлар ҳажми. Мажбурий резервларнинг норматив миқдори резерв шакллантириладиган мажбуриятларнинг ҳисоб-китоб давридаги ўртача миқдорига мажбурий резервлар нормативини кўпайтириш орқали ҳисобланади;

ўртачалаш коэффиценти - мажбурий резервлар норматив миқдорининг Марказий банкдаги вакиллик ҳисобварағида сақланадиган ўртачалаштирилган миқдорини аниқлашда фойдаланиладиган қиймати 0 дан 1 гача бўлган коэффиценти; (АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги хатбоши) (Олдинги таҳририга қаранг)

мажбурий резервларнинг ўртачалаштирилган миқдори - банклар томонидан мажбурий резервларнинг норматив миқдорига нисбатан ўртачалаш коэффицентини кўллаш орқали ҳисобланган ҳамда банкларнинг Марказий банкдаги вакиллик ҳисобварақларида сақлаш даври мобайнида сақланиши лозим бўлган ўртача ҳисобдаги пул маблағларининг энг кам миқдори; (АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги хатбоши) (Олдинги таҳририга қаранг)

Марказий банкка ўтказилиши лозим бўлган мажбурий резерв маблағлари - мажбурий резервларнинг норматив миқдоридан чегириладиган маблағлар ҳамда мажбурий резервларнинг ўртачалаштирилган миқдори чегирилгандаги қолдиқ;

мажбурий резервларнинг ҳисоб-китоб даври - мажбурий резервларни сақлаш давридан олдинги ҳисобот оyi; (АВ 10.06.2019 й. 3002-2-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги хатбоши) (Олдинги таҳририга қаранг)

мажбурий резервларни сақлаш даври - биринчи куни пайшанбадан бошланиб, охири куни чоршанбада тугайдиган йигирма саккиз ёки ўттиз беш календарь кунидан иборат бўлган мажбурий резервларни сақлаш даври; (АВ 10.06.2019 й. 3002-2-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги хатбоши)

сақлаш даври календари - мажбурий резервларнинг сақлаш даврини белгиловчи йиллик календарь. (АВ 10.06.2019 й. 3002-2-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарорига мувофиқ киритилган хатбоши)

2. Мажбурий резервлар нормативи, ўртачалаш коэффиценти ҳамда сақлаш даври календари Марказий банк Бошқаруви қарори билан ўрнатилади ва резерв шакллантириладиган мажбуриятларнинг тури, валютаси ва муддатига боғлиқ бўлади. (АВ 10.06.2019 й. 3002-2-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги

банд)

3. Бошқа банкларнинг депозитлари резерв шакллантириладиган мажбуриятлар таркибига киритилмайди.

4. Мажбурий резервлар бўйича банкларга фоизлар тўлаш ҳақидаги қарор Марказий банк Бошқаруви томонидан Марказий банкнинг Кредит қўмитаси таклифига асосан республика иқтисодиётидаги вазият, банк тизимидаги ликвидлик ҳолати ва монетар сиёсатнинг асосий йўналишларидан келиб чиққан ҳолда қабул қилинади.

5. Банкларнинг бошқа давлатлар ҳудудида рўйхатга олинган бўлинмаларининг мажбурий резервларини ҳисоблаш ва депозитга ўтказиш ушбу давлатлар қонунчилигига мувофиқ амалга оширилади.

6. Мажбурий резервлар тижорат банклари томонидан миллий ва хорижий валютада жалб қилинган мажбуриятлар бўйича Марказий банкдаги резидент банкларнинг мажбурий резерв ҳисобварағига пул ўтказиш ёки Марказий банкдаги вакиллик ҳисобварағида ўртачалаштирилган миқдорини ушлаб туриш орқали фақат миллий валютада шакллантирилади ва сақланади. (АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги банд) (Олдинги таҳририга қаранг)

АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарорига мувофиқ 7-банд ўз кучини йўқотган

7. Мажбурий резервларни сақлаш даврида миллий валютани чет эл валютасига, чет эл валютасини миллий валютага алмаштиришга рухсат этилмайди.

АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарорига мувофиқ 8-банд ўз кучини йўқотган

8. Чет эл валютасидаги маблағларни мажбурий резервларга депозитга ўтказиш АҚШ доллари, евро, Англия фунт стерлинги, Швейцария франки, Япония иенаси ва Хитой юанида ҳисоб-китоб даврининг охири кунида амал қилган Марказий банкнинг расмий курси бўйича кросс курс асосида амалга оширилиши мумкин.

2-БОБ. МАЖБУРИЙ РЕЗЕРВЛАРНИ ҲИСОБЛАШ ВА ДЕПОЗИТГА ЎТКАЗИШ

9. Ҳар бир ҳисоб-китоб даврининг тугаши билан банклар томонидан ушбу Низомнинг 2-иловасига мувофиқ шаклда мазкур Низомнинг 3-иловасидаги услубий кўрсатмалар асосида Марказий банкка депозитга ўтказилиши лозим бўлган мажбурий резервлар миқдори ҳисобланади.

Марказий банкка депозитга ўтказилиши лозим бўлган мажбурий резервлар миқдори мажбурий резервлар нормативини резерв шакллантириладиган мажбуриятларнинг ҳисоб-китоб давридаги ўртача миқдорига кўпайтириш орқали ҳисобланади.

10. Резерв шакллантириладиган миллий валюта ёки чет эл валютасидаги мажбуриятларнинг ўртача миқдори ҳисоб-китоб даврининг ҳар бир куни учун резерв шакллантириладиган мажбуриятлар ҳисобварақларининг тегишли валютадаги қолдиқларини жамлаш ва ушбу суммани ҳисоб-китоб давридаги календарь кунлари сонига бўлиш орқали аниқланади.

Мажбурий резервларнинг норматив миқдоридан чегириладиган маблағларнинг ўртача миқдори ҳисоб-китоб даврининг ҳар бир куни учун чегириладиган ҳисобварақларининг тегишли валютадаги қолдиқларини жамлаш ва ушбу суммани ҳисоб-китоб давридаги календарь кунлари сонига бўлиш орқали ҳисобланади.

Байрам ва дам олиш кунлари учун ушбу кунлардан олдинги охириги иш кунининг резерв шакллантириладиган мажбуриятлар ҳисобварақларининг баланс қолдиқлари олинади.

11. Мажбурий резервлар ҳисоб-китобини Марказий банкка тақдим қилиш ва қўшимча равишда мажбурий резервлар ҳисобварағига депозитга ўтказиш лозим бўлган суммаларни ўтказиш банклар томонидан сақлаш даври бошланиш кунидан олдинги уч иш куни мобайнида амалга оширилади. (АВ 10.06.2019 й. 3002-2-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги банд)

12. Мажбурий резервларга ортиқча маблағлар ўтказилганда, мажбурий резервлар ҳисоб-китоби тақдим этилган кундан кейинги икки иш куни мобайнида, ортиқча маблағлар Марказий банк томонидан банкка қайтарилади.

13. Мажбурий резервлар ҳисоб-китоби банклар томонидан Марказий банкка электрон почта орқали белгиланган тартибда электрон рақамли имзо билан имзоланган ҳолда йўлланиши шарт.

14. Мажбурий резервлар ҳисоб-китоби ва тақдим қилинган ҳужжатларнинг мазкур Низом талабларига мувофиқлигини текшириш маълумотлар тўлиқлигини, арифметик ҳисоб-китобларнинг тўғрилигини ҳамда ҳужжатларда қайд қилинган маълумотларнинг банкларнинг ҳисоб-китоб давридаги бухгалтерлик балансига мос келишини аниқлаш орқали амалга оширилади.

Ҳужжатларда яхлитлаш ва алмашув курси ўзгариши натижасида юзага келадиган фарқ бўлишига йўл қўйилади.

15. Кейинги сақлаш даври бошлангунига қадар банкларга Марказий банкка тақдим этилган ҳисоб-китоблар ва ҳужжатларга тузатишлар киритиш имконияти берилади. Тузатиш киритилган ҳисоб-китоблар билан бирга тегишли банк бошқарув раиси томонидан имзоланган тушунтириш хати тақдим этилади.

16. Марказий банкка ўтказилган мажбурий резерв маблағлари банкларда 10309-"Ўзбекистон Республикаси Марказий банкидаги мажбурий резерв ҳисобварағи"да ва Марказий банкда 21312-"Резидент банкларнинг мажбурий резерв ҳисобварағи"да юритилади.

Банкларнинг 10309-"Ўзбекистон Республикаси Марказий банкидаги мажбурий резерв ҳисобварағи"даги қолдиқ Марказий банкдаги 21312- "Резидент банкларнинг мажбурий резерв ҳисобварағи"даги маблағлар қолдиғига тенг бўлиши лозим.

3-БОБ. ЎРТАЧАЛАШ КОЭФФИЦИЕНТИ ҚўЛЛанилганда МАЖБУРИЙ РЕЗЕРВЛАРНИ ҲИСОБ-КИТОБ Қилиш ВА ДЕПОЗИТГА ЎТКАЗИШ

17. Марказий банк томонидан ўртачалаш коэффицентини қўллаш ҳуқуқи қуйидаги талабларга жавоб берадиган банкларга берилади:

мажбурий резервларни ҳисоб-китоб қилиш ва Марказий банкдаги депозитга ўтказиш тартибига риоя қилган;

Ўтган даврда мажбурий резервларнинг ўртачалаштирилган миқдорини банкларнинг Марказий банкдаги вакиллик ҳисобварақларида сақлаш бўйича мажбуриятини бажарган.

Мазкур талабларга жавоб бермаган банкларга мажбурий резервлар миқдорига нисбатан ўртачалаш коэффициентини қўллаш ҳуқуқи берилмайди.

18. Марказий банк томонидан банкларга мажбурий резервлар миқдорига нисбатан ўртачалаш коэффициентини қўллаш ҳуқуқини бериш масаласи уларнинг мурожаатлари асосида уч иш кунда кўриб чиқилади ва банкка хабар берилади.

Ўртачалаш коэффициентини қўллаш ҳуқуқи берилган ҳолларда мазкур ҳуқуқ кейинги сақлаш давридан бошлаб кучга киради.

19. Банклар томонидан мазкур Низомнинг 17-бандида кўрсатилган талаблар бажарилмаган тақдирда Марказий банк томонидан берилган ҳуқуқ бекор қилинади. Мазкур ҳуқуқнинг қайта берилиши масаласи икки ойдан сўнг Марказий банк томонидан банкнинг тегишли мурожаатномаси асосида кўриб чиқилади.

20. Марказий банкка ўтказилиши лозим бўлган мажбурий резерв маблағлари миқдори мажбурий резервларнинг норматив миқдоридан чегириладиган маблағлар ҳамда мажбурий резервларнинг ўртачалаштирилган миқдорини айирган ҳолда аниқланади.

21. Мажбурий резервларни сақлаш даврида ўртачалаш коэффициентини қўллаш ҳуқуқидан фойдаланиш учун банклар мажбурий резервларнинг ўртачалаштирилган миқдорини ҳисоблайди ва Марказий банкка тақдим этади.

Мажбурий резервларнинг ўртачалаштирилган миқдорини ҳисоблаш даври мажбурий резервларни ҳисоб-китоб даврига тенг бўлади.

22. Мажбурий резервларни сақлаш даврида банкларнинг Марказий банкдаги вакиллик ҳисобварақларидаги маблағларнинг ўртача қолдиғи мажбурий резервларнинг ўртачалаштирилган миқдоридан кам бўлмаслиги талаб этилади.

4-БОБ. МАЖБУРИЙ РЕЗЕРВЛАРНИ ҚАЙТА РАСМИЙЛАШТИРИШ ВА МАЖБУРИЙ РЕЗЕРВ ТАЛАБЛАРИНИ БАЖАРИШ МАЖБУРИЯТИНИ ТЎХТАТИШ

23. Банкларнинг қўшиб юбориш, қўшиб олиш, бўлиш ва ажратиб чиқариш шаклида қайта ташкил этилган ҳолатларда мажбурий резервлар қайта расмийлаштирилади.

24. Банкни молиявий соғломлаштириш ва банкротлик ҳолатларида, унга вақтинчалик ташқи бошқарув тайинланганда, шунингдек алоҳида банк операцияларини амалга ошириш ёки вакиллик ҳисобварағидаги маблағлардан фойдаланиш бўйича чекловлар ўрнатилганда мажбурий резервларни тартибга солиш амалиёти тўхтатилмайди.

25. Марказий банк томонидан банкнинг банк операцияларини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензияси чақириб олинганда банкнинг мажбурий резервлар бўйича талабларни бажариш мажбурияти тўхтатилади.

5-БОБ. БАНКЛАР ТОМОНИДАН РЕЗЕРВ ТАЛАБЛАРИНИНГ БАЖАРИЛИШИ УСТИДАН НАЗОРАТ

26. Банклар томонидан мажбурий резерв талаблари бажарилиши устидан назоратни Марказий банк амалга оширади.

27. Мажбурий резервлар бўйича ҳисоб-китобларнинг ўз вақтида тақдим этилмаслиги ёки уларнинг нотўғрилиги, сақлаш даврида камомадни қоплаш учун талаб этиладиган маблағларнинг ўтказилмаслиги ва ўртачалаштирилган мажбурий резервлар бўйича мажбуриятнинг бажарилмаслиги мажбурий резерв талабларини бузилиши ҳисобланади.

28. Банклар томонидан мажбурий резерв талаблари ва мажбурий резервларнинг ўртачалаштирилган миқдорини тўғри шакллантирилганлиги банкларнинг баланс ҳисоботи асосида Марказий банк томонидан текшириб борилади.

6-БОБ. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

29. Банк томонидан мазкур Низомда белгиланган талаблар бажарилмаган тақдирда Марказий банк томонидан қатъий тартибда мажбурий резервлар бўйича етишмаётган маблағлар ва мазкур маблағлар ҳажмига нисбатан қайта молиялаш ставкасининг икки бараваридан ошмайдиган миқдорда жарима ундирилади.

30. Марказий банк томонидан банкнинг банк операцияларини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензияси чақириб олинган тақдирда Марказий банк уч кунлик муддатда банкнинг тугатиш комиссияси сўровномасига асосан банк мажбуриятлари бўйича ҳисоб-китобларни амалга ошириш учун Марказий банкда депозитга ўтказилган мажбурий резерв маблағларини банкнинг тугатиш комиссияси ҳисобварағига қайтаради.

**Низомга
1-ИЛОВА**

Тижорат банкларининг Ўзбекистон Республикаси Марказий банкида резерв шакллантириладиган мажбуриятлари РЎЙХАТИ

Т/р	Баланс ҳисобварағи рақами	Резерв шакллантириладиган мажбуриятлар номлари
1.	20200	Талаб қилиб олингунча сақланадиган депозитлар
2.	20400	Жамғарма депозитлар
3.	20600	Муддатли депозитлар
4.	21202	Бошқарув (менежер) чеклари
5.	22604	Мижозларнинг бошқа депозитлари - Жамғарма - Мақсадли
6.	22608	Мижозларнинг қимматли қоғозлар билан бўладиган операциялар бўйича

		маблағлари
7.	22610	Ўзбекистон почтаси" ОАЖ таркибий бўлинмалари томонидан тўланадиган пенсия ва нафақалар
8.	22612	Ўзбекистон почтаси" ОАЖ таркибий бўлинмалари томонидан амалга ошириладиган пул ўтказмалари ва даврий нашрларга обуна
9.	22613	Валюта бозорида конвертация қилиш учун мижозларнинг захираланган маблағлари
10.	22616	Жисмоний шахсларнинг банк ҳисобрақамларидаги масофадан туриб хизмат кўрсатиш тизими орқали бошқариладиган маблағлари
11.	22617	Пенсионерларнинг пластик карточкалари бўйича мажбуриятлар
12.	22618	Жисмоний шахсларнинг пластик карточкалари бўйича мажбуриятлар
13.	22619	Якка тартибдаги тадбиркорларнинг пластик карточкалари бўйича мажбуриятлар
14.	22620	Корпоратив пластик карточкалар бўйича мажбуриятлар
15.	22622	Юридик шахсларнинг ўз ваколатхоналари ва филиаллари таъминоти учун ажратган маблағлари
16.	22624	Айрим турдаги акцизли товарларни сотадиган юридик шахсларнинг мақсадли маблағлари
17.	22626	Корхона ва ташкилотларнинг мақсадли маблағлари
18.	22630	Маҳаллий бюджетдан молиялаштирилаётган, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан тайинланган ижтимоий нафақалар маблағлари
19.	22632	Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлинмалари томонидан молиялаштириладиган, нақд пул билан бериладиган пенсиялар, ижтимоий нафақалар, компенсациялар ва бошқа тўловлар учун маблағлар
20.	22634	Табийий газ учун келиб тушадиган пул маблағларини жамлаш учун ягона махсус ҳисобварақ
21.	22636	Электр энергияси учун келиб тушадиган пул маблағларини жамлаш учун ягона махсус ҳисобварақ
22.	22638	Сув таъминоти ва сув чиқариш хизмати учун келиб тушадиган пул маблағларини жамлаш учун ягона махсус ҳисобварақ
23.	22696	Бошқа депозит мажбуриятлари
24.	23100	Мижозларнинг пластик карталарига ўтказилиши лозим бўлган пул маблағлари бўйича транзит ҳисобварақлари
25.	23402	Республика бюджетининг маблағлари
26.	23403	Божхона тўловлари бўйича Республика бюджетининг даромадлари
27.	23404	Республика қарамоғидаги бюджет муассасаларининг маблағлари
28.	23405	Нобюджет ташкилотлар ва корхоналар учун республика бюджетидан ажратилган маблағлар

29.	23406	Ҳукумат кредитлари бўйича фоишли даромадлар
30.	23407	Ягона солиқ тўлови бўйича Республика бюджетининг даромадлари
31.	23409	Ер ва ягона ер солиқлари бўйича Республика бюджетининг даромадлари
32.	23410	Ҳукумат субсидиялари фонди
33.	23411	Давлат божлари, йиғимлар ва солиқ бўлмаган тўловлар, маъмурий ва молиявий санкцияларни тўлаш бўйича маблағлар
34.	23422	Капитал қўйилмаларни республика бюджетидан молиялаштириш
35.	23424	Капитал қўйилмаларни маҳаллий бюджетлардан молиялаштириш
36.	23426	Маҳаллий бюджет маблағлари - Туман/шаҳар
37.	23427	Нобюджет ташкилотлар ва корхоналарнинг туман/шаҳар бюджетидан ажратилган маблағлари
38.	23430	Маҳаллий бюджет маблағлари - Вилоят
39.	23431	Нобюджет ташкилотлар ва корхоналарнинг вилоят бюджетидан ажратилган маблағлари
40.	23432	Маҳаллий бюджет маблағлари - Қорақалпоғистон Республикаси
41.	23433	Нобюджет ташкилотлар ва корхоналарнинг Қорақалпоғистон Республикаси бюджетидан ажратилган маблағлари
42.	23442	Ривожланиш давлат дастурларини молиялаштириш учун давлат бюджетидан ва марказлашган кредитлар ҳисобидан ажратилган бўнак маблағлар (АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги позиция)
43.	23500	Мижозларнинг пластик карталаридан келиб тушган тушум
44.	29801	Мижозлар билан ҳисоб-китоблар
45.	29814	Мижозларнинг ҳисобварақларига кирим қилиниши лозим бўлган терминаллар орқали тушган тушумлар
46.	29840	Молия вазирлигига ўтказиладиган талаб қилиб олинмаган депозитлар
47.	29842	Ҳаракатсиз депозит мажбуриятлари
48.	29846	Талаб қилиб олинмаган бошқа кредит қолдиқлари
49.	29849	Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлинмалари томонидан молиялаштириладиган, пенсиялар, ижтимоий нафақалар, компенсациялар ва бошқа тўловлар учун бошқа банклардан олинган нақд пул билан бериладиган маблағлар
50.	29896	Бошқа мажбуриятлар

АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги илова (Олдинги таҳририга қаранг)

**Ўзбекистон Республикаси Марказий банкига
депозитга ўтказиши лозим бўлган
мажбурий резервлари миқдори
ҲИСОБ-КИТОБИ**

(минг сўмда)

Т/р	Резерв шакллантириладиган мажбуриятлар	Баланс ҳисобва-рақлари	Резерв шакллантириладиган мажбуриятларнинг ўртача миқдори		Мажбурий резерв нормативлари, фоизларда		Мажбурий резервларнинг норматив миқдори
			Миллий валюта	Чет эл валютаси	Миллий валюта	Чет эл валютаси	Миллий валюта
	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж
1.	Юридик шахсларнинг талаб қилиб олингунча сақланадиган депозитлари	20200 (минус 20206)					
2.	Юридик шахсларнинг жамғарма депозитлари	20400 (минус 20406)					
3.	Юридик шахсларнинг 1 йилгача бўлган муддатли депозитлари	20600 (минус 20606)					
4.	Юридик шахсларнинг муддати 1 йилдан 2 йилгача бўлган муддатли депозитлари	20600 (минус 20606)					
5.	Юридик шахсларнинг муддати 2 йилдан юқори бўлган муддатли депозитлари	20600 (минус 20606)					
6.	Жисмоний шахсларнинг талаб қилиб олингунча сақланадиган депозитлари	20206					
7.	Жисмоний шахсларнинг жамғарма депозитлари	20406					
8.	Жисмоний шахсларнинг 1 йилгача бўлган муддатли депозитлари	20606					

9.	Жисмоний шахсларнинг муддати 1 йилдан 2 йилгача бўлган муддатли депозитлар	20606					
10.	Жисмоний шахсларнинг муддати 2 йилдан юқори бўлган муддатли депозитлар	20606					
11.	Бошқарув (менежерлик) чеклари	21202					
12.	Мижозларнинг бошқа депозитлари	22600 (минус 22602, 22606, 22614, 22616, 22617, 22618, 22628)					
13.	Жисмоний шахсларнинг банк ҳисобрақамларидаги масофадан туриб хизмат кўрсатиш тизими орқали бошқариладиган маблағлари	22616					
14.	Пенсионерларнинг пластик карточкалари бўйича мажбуриятлар	22617					
15.	Жисмоний шахсларнинг пластик карточкалари бўйича мажбуриятлар	22618					
16.	Мижозларнинг пластик карталарига ўтказилиши лозим бўлган пул маблағлари бўйича транзит ҳисобварақлари	23100 (минус 23102, 23104)					
17.	Юридик шахсларнинг корпоратив пластик карталарига ўтказилиши лозим бўлган пул маблағлари бўйича транзит ҳисобварақлари	23102					
18.	Якка тартибдаги тадбиркорларнинг корпоратив пластик карталарига ўтказилиши лозим бўлган пул маблағлари бўйича транзит ҳисобварақлари	23104					
19.	Ҳуқуматга тегишли даромад ва бошқа тушумлар ҳисобварақлари	23400 (минус 23416)					
20.	Мижозларнинг пластик	23500					

	карталаридан келиб тушган тушум						
21.	Мижозлар билан ҳисоб-китоблар	29801					
22.	Мижозларнинг ҳисобварақларига кирим қилиниши лозим бўлган терминаллар орқали тушган тушумлар	29814					
23.	Молия вазирлигига ўтказиладиган талаб қилиб олинмаган депозитлар	29840					
24.	Депозит мажбуриятлари - ҳаракатсиз	29842					
25.	Бошқа кредитлар - талаб қилинмаган қолдиқлар	29846					
26.	Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлинмалари томонидан молиялаштириладиган, пенсиялар, ижтимоий нафақалар, компенсациялар ва бошқа тўловлар учун бошқа банклардан олинган нақд пул билан берилладиган маблағлар	29849					
27.	Бошқа мажбуриятлар	29896					
28.	Резерв шакллантириладиган мажбуриятларнинг жами	X	X	X	X	X	
29.	Нақд пул захираси	10102		X	X	X	X
30.	Резерв шакллантириладиган мажбуриятлардан чегириладиган маблағлар айрилгандаги қолдиқ	X	X	X	X	X	
31.	Ўртачалаш коэффициенти		X	X	X	X	X
32.	Мажбурий резервларнинг ўртачалаштирилган миқдори	X	X	X	X	X	
33.	Марказий банкка ўтказилиши лозим бўлган мажбурий резерв маблағлари	X	X	X	X	X	

34.	Ҳисоб-китоб даврида мажбурий резервларда сақланаётган маблағлар	10309	X	X	X	X	
35.	Мажбурий резерв ҳисобварағига қўшимча равишда депозитга ўтказиш ёки Марказий банк томонидан қайтарилиши лозим бўлган маблағлар	X	X	X	X	X	

Банк раҳбари:

Бош бухгалтер:

Низомга
3-ИЛОВА

"Мажбурий резервларга депозитга ўтказиладиган маблағлар ҳисоб-китоби" жадвалини тўлдириш бўйича услубий кўрсатмалар

УМУМИЙ КЎРСАТМАЛАР:

Ҳисоб-китоб электрон почта орқали берилиши лозим.

Жадвал катаклари бўш қолдирилмаслиги керак. Агар ахборот бўлмаса ноль кўрсатилсин.

Ҳисоб-китобда умумий сумма бутунлигича минг сўмда кўрсатилиши лозим. 500 сўм ва ундан кам бўлган сумма ҳисобга олинмайди (чиқариб ташланади), 500 сўмдан ортиқ бўлган сумма минггача яхлитланади.

Ҳисоб-китоб тузишда ҳам мусбат, ҳам манфий суммалар учраши мумкин.

Ҳисоб-китобни тузишда ҳар кунлик баланс ҳисоботи асосида ҳисобланадиган ўртача икки ҳафталик баланс маълумотлари акс эттирилиши лозим.

Юридик шахслар учун белгиланган мажбурий резерв нормативлари якка тартибдаги тадбиркорлар учун ҳам қўлланилади.

(В) Устун - Миллий валютадаги резерв шакллантириладиган мажбуриятларнинг ўртача икки ҳафталик қолдиғи. Бу устунда миллий валютадаги кўрсатиб ўтилган мажбуриятларнинг ўртача икки ҳафталик қолдиғи кўрсатилиши лозим.

(Г) Устун - Хорижий валютадаги резерв шакллантириладиган мажбуриятларнинг ўртача икки ҳафталик қолдиғи. Бу устунда хорижий валютадаги кўрсатиб ўтилган мажбуриятларнинг ўртача икки ҳафталик қолдиғи кўрсатилиши лозим.

(Д) Устун - Миллий валютадаги мажбуриятлар учун мажбурий резерв нормативи. Бу устунда миллий валютадаги мажбуриятлар учун Марказий банк томонидан белгиланган мажбурий резерв нормативлари фоизларда кўрсатилиши лозим.

(Е) Устун - Чет эл валютасидаги мажбуриятлар учун мажбурий резерв нормативи. Бу устунда чет эл валютасидаги мажбуриятлар учун Марказий банк

томонидан белгиланган мажбурий резерв нормативлари фоизларда кўрсатилиши лозим.

(Ж) Устун - Мажбурий резервларнинг норматив миқдори. Қуйидаги формула бўйича ҳисобланади:

$$\text{(Ж) Устун} = \text{(В) Устун} \times \text{(Д) Устун} + \text{(Г) Устун} \times \text{(Е) Устун}$$

(АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган
МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги хатбоши)
(Олдинги таҳририга қаранг)

АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарорига мувофиқ ўн тўртинчи ва ўн бешинчи хатбошилари чиқариб ташланган

(З) Устун - Мажбурий резервларнинг норматив миқдори. Қуйидаги формула бўйича ҳисобланади:

$$\text{(З) Устун} = \text{(Г) Устун} \times \text{(Е) Устун}$$

АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарорига мувофиқ ўн олтинчи-эллик олтинчи хатбошилар ўн тўртинчи-эллик тўртинчи хатбошилар деб ҳисоблансин

1-сатр. Юридик шахсларнинг талаб қилиб олингунча сақланадиган депозитлари. Бу сатрда 20206 ҳисобварағидаги қолдиғи олиб ташланган ҳолда 20200 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

2-сатр. Юридик шахсларнинг жамғарма депозитлари. Бу сатрда 20406 ҳисобварағидаги қолдиғи олиб ташланган ҳолда 20400 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

3-сатр. Юридик шахсларнинг 1 йилгача бўлган муддатли депозитлари. Бу сатрда 20606 ҳисобвағидаги қолдиғи олиб ташланган ҳолда 20600 баланс ҳисобварағи қолдиғидаги муддати 1 йилгача бўлган депозитлари суммаси кўрсатилади.

4-сатр. Юридик шахсларнинг муддати 1 йилдан 2 йилгача бўлган муддатли депозитлар. Бу сатрда 20606 ҳисобварағидаги қолдиғи олиб ташланган ҳолда 20600 баланс ҳисобварағи қолдиғидаги муддати 1 йилдан 2 йилгача бўлган депозитлари суммаси кўрсатилади.

5-сатр. Юридик шахсларнинг муддати 2 йилдан юқори бўлган муддатли депозитлар. Бу сатрда 20606 ҳисобварағидаги қолдиғи олиб ташланган ҳолда 20600 баланс ҳисобварағи қолдиғидаги муддати 2 йилдан юқори бўлган депозитлари суммаси кўрсатилади.

6-сатр. Жисмоний шахсларнинг талаб қилиб олингунча сақланадиган депозитлари. Бу сатрда 20206 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

7-сатр. Жисмоний шахсларнинг жамғарма депозитлари. Бу сатрда 20406 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

8-сатр. Жисмоний шахсларнинг 1 йилгача бўлган муддатли депозитлари. Бу сатрда 20606 баланс ҳисобварағи қолдиғидаги муддати 1 йилгача бўлган депозитлари суммаси кўрсатилади.

9-сатр. Жисмоний шахсларнинг муддати 1 йилдан 2 йилгача бўлган муддатли депозитлар. Бу сатрда 20606 баланс ҳисобварағи қолдиғидаги муддати 1 йилдан 2 йилгача бўлган депозитлари суммаси кўрсатилади.

10-сатр. Жисмоний шахсларнинг муддати 2 йилдан юқори бўлган муддатли депозитлар. Бу сатрда 20606 баланс ҳисобварағи қолдиғидаги муддати 2 йилдан юқори бўлган депозитлари суммаси кўрсатилади.

11-сатр. Бошқарув (менежерлик) чеклари. Бу сатрда 21202 баланс

ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

12-сатр. Мижозларнинг бошқа депозитлари. Бу сатрда 22602, 22606, 22614, 22616, 22617, 22618 ва 22628 ҳисобварақлари қолдиқлари олиб ташланган ҳолда 22600 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

13-сатр. Жисмоний шахсларнинг банк ҳисобрақамларидаги масофадан туриб хизмат кўрсатиш тизими орқали бошқариладиган маблағлари. Бу сатрда 22616 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

14-сатр. Пенсияларнинг пластик карточкалари бўйича мажбуриятлар. Бу сатрда 22617 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

15-сатр. Жисмоний шахсларнинг пластик карточкалари бўйича мажбуриятлар. Бу сатрда 22618 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

16-сатр. Мижозларнинг пластик карталарига ўтказилиши лозим бўлган пул маблағлари бўйича транзит ҳисобварақлари. Бу сатрда 23102 ва 23104 ҳисобварақлари қолдиқлари олиб ташланган ҳолда 23100 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

17-сатр. Юридик шахсларнинг корпоратив пластик карталарига ўтказилиши лозим бўлган пул маблағлари бўйича транзит ҳисобварақлари. Бу сатрда 23102 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

18-сатр. Якка тартибдаги тадбиркорларнинг корпоратив пластик карталарига ўтказилиши лозим бўлган пул маблағлари бўйича транзит ҳисобварақлари. Бу сатрда 23104 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

19-сатр. Ҳукуматга тегишли даромад ва бошқа тушумлар ҳисобварақлари. Бу сатрда 23416 ҳисобварағидаги қолдиғи олиб ташланган ҳолда 23400 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

20-сатр. Мижозларнинг пластик карталаридан келиб тушган тушум. Бу сатрда 23500 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

21-сатр. Мижозлар билан ҳисоб-китоблар. Бу сатрда 29801 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

22-сатр. Мижозларнинг ҳисобварақларига кирим қилиниши лозим бўлган терминаллар орқали тушган тушумлар. Бу сатрда 29814 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

23-сатр. Молия вазирлигига ўтказиладиган талаб қилиб олинмаган депозитлар. Бу сатрда 29840 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

24-сатр. Ҳаракатсиз депозит мажбуриятлари - Бу сатрда 29842 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

25-сатр. Талаб қилиб олинмаган бошқа кредит қолдиқлари. Бу сатрда 29846 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

26-сатр. Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлинмалари томонидан молиялаштириладиган, пенсиялар, ижтимоий нафақалар, компенсациялар ва бошқа тўловлар учун бошқа банклардан олинган нақд пул билан бериладиган маблағлар. Бу сатрда 29849 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

27-сатр. Бошқа мажбуриятлар. Бу сатрда 29896 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

28-сатр. Резерв шакллантириладиган мажбуриятларнинг жами. Бу сатрнинг (Ж) устунида 1-27 сатрларнинг (Ж) устунидаги маблағларнинг жами кўрсатилади. (АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарори таҳриридаги хатбоши) (Олдинги таҳририга қаранг)

29-сатр. Нақд пул захираси. Бу сатрда 10102 баланс ҳисобварағининг қолдиғи кўрсатилади.

30-сатр. Резерв шакллантириладиган мажбуриятлардан чегириладиган маблағлар айрилгандаги қолдиқ. Бу сатрнинг (Ж) устуни куйидаги формула орқали ҳисобланади:

30-Сатр (Ж) устуни = 28-Сатр (Ж) устуни минус 29-Сатр (В) устуни

31-Сатр. Ўртачалаш коэффициенти. Бу сатрнинг (Б) устунида ўртачалаш коэффициенти кўрсатилади.

32-Сатр. Мажбурий резервларнинг ўртачалаштирилган миқдори. Бу сатрнинг (Ж) устуни қуйидаги формула орқали ҳисобланади:

32-Сатр (Ж) устуни = 30-Сатр (Ж) устуни х 31-Сатр (Б) устуни

33-Сатр. Марказий банкка ўтказилиши лозим бўлган мажбурий резерв маблағлари. Бу сатрнинг (Ж) устуни қуйидаги формула орқали ҳисобланади:

33-Сатр (Ж) устуни = 30-Сатр (Ж) устуни минус 32-Сатр (Ж) устуни

34-Сатр. Ҳисоб-китоб даврида мажбурий резервларда сақланаётган маблағлар. Бу сатрда 10309 баланс ҳисобварағининг ҳисоб-китоб даврининг охириги санасидаги қолдиғи кўрсатилади.

35-Сатр. Мажбурий резерв ҳисобварағига қўшимча равишда депозитга ўтказиш ёки Марказий банк томонидан қайтарилиши лозим бўлган маблағлар. Бу сатрнинг (Ж) устуни қуйидаги формула орқали ҳисобланади:

35-Сатр (Ж) устуни = 33-Сатр (Ж) устуни минус 34-Сатр (Ж) устуни

АВ 30.08.2018 й. 3002-1-сон билан рўйхатга олинган МБ Бошқарувининг Қарорига мувофиқ эллик учинчи ва эллик тўртинчи хатбошилари чиқариб ташланган

Бу сатрнинг (3) устуни қуйидаги формула орқали ҳисобланади:

35-Сатр (3) устуни = 28-Сатр (3) устуни минус 34-Сатр (3) устуни

Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси (www.lex.uz),
2018 йил 26 апрель

"Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами",
2018 йил 30 апрель, 17-сон, 353-модда

